

31. august: Kredsens udflugt til Fyrkat og Mariager

Alle godt 900 medlemmer i de 7 nordjyske afdelinger af Foreningen Norden er meget velkomne til at deltage i Nordjyllandskredsens sommerudflugt lørdag den 31. august. Medlemmer i afdelingen Randers-Langå er også inviterede.

Mariagerfjordafdelingen har arrangeret dagen og begrunder programmet således: Fyrkat - ringborgen og Vikingegården - samt Mariager Kirke og Kloster, bliver mål for udflugten, fordi de er det mest nordiske, vi har i Mariagerfjord Kommune.

Hele programmet ses på side 2.

Pris for deltagelse: 300,- kr. pr. person inkl. entre til Fyrkat og frokost på Fyrkat samt kaffe og kage på Cafe Salt i Mariager.

Tilmeld venligst **senest 10. august** din / jeres deltagelse i turen til Mariagerfjord til kredsens kasserer, Gorm Houlberg, tlf. 21 49 78 40, mail: Gorm Houlberg <g.houlberg@webspeed.dk> **Betal venligst for Kredsudflugt Mariagerfjord på MobilPay nummeret 6501CZ.**

Denne foromtale er produceret af Foreningen Norden Mariagerfjord - redigeret af Gunner Buck, formand for afdelingen.

Billedet viser ringborgen Fyrkat, hvor sporene efter de langhuse, der er fundet på borgen, er mærket op med hvide sten. Det billede er taget 30. september 2023, hvor man på Fyrkat fejrede ringborgenes optagelse på UNESCOs Verdensarvsliste. Som en del af fejringen var folk med til at slå ring om ringborgen. Lidt flere end 300 mennesker var inviteret til at hjælpe med at danne ringen.

Billedet er leveret af Nordjyske Museer. Fotografen er Jens Stadsgaard.

Fyrkat Møllegård er en gammel vandmølle, hvor nye udstillinger indrettes i en af længerne. Ringborgen ses i baggrunden. Mellem ringborgen og møllen ligger det rekonstruerede langhus, der i årevis er benyttet til Fyrkatspillene.

Billedet er leveret af Nordjyske Museer. Fotografen er Tina's Foto Klejtrup.

Program for kredsens sommerudflugt

10.00 - Møde på Vikingegården, Fyrkatvej 37 B, 9500 Hobro. Vi deles op i to grupper, hvor halvdelen fortsætter til Ringborgen Fyrkat og Fyrkat Møllegård, Fyrkatvej 45, 9500 Hobro. De to grupper bliver rundvist på Vikingegården og på Ringborgen og bytter efter ca. en time.

Vikingegården ved Fyrkat består af ni rekonstruerede huse fra en stormandsgård på Harald Blåtands tid, der lå i Vorbasse vest for Vejle.

På gården leves livet med vikingetidens dagligdags opgaver, håndværk og åbne værksteder – ofte med mulighed for aktiv deltagelse fra publikums side.

Den dag, vi besøger gården, vil vikingerne formidle madlavning ud fra vikingetidens råvarer. Derudover er der planer om, at der skal laves plantefarvning. Ligeledes vil der være mulighed for at spille brætspil med vikingerne.

Formidlingsinspektør, cand.mag. Mette Lykkegård-Maes bliver vores guide på Ringborgen. Hun er museets UNESCO seriekoordinator og site manager.

Foto: Nordjyske Museer.

Museumsformidler, cand.mag. Jakob Ljørring Pedersen bliver vores guide på Vikingegården, hvor der også kan blive tid til ”selvstudier”.

Foto: Nordjyske Museer.

Fyrkatborgen blev opført i 980 under Kong Harald Blåtand. Ingen af de oprindelige fem ringborge, man kender i dag, findes mere, men på Fyrkat markerer en jordvold, hvor ringborgen omkransede de oprindelige 16 langhuse. Husenes beliggenhed er i dag markeret med hvide sten. Umiddelbart uden for borgen er et af langhusene rekonstrueret.

I 2023 blev Fyrkat og de fire andre danske ringborge udnævnt til UNESCO verdensarv. Det skal vi høre meget mere om, lige som vi skal høre om den hedenske troldkvinde, Vølven, ved hendes grav, som blev fundet ved Fyrkat.

Se mere om Fyrkat og de øvrige ringborge på <https://nordjyskemuseer.dk/u/vikingemuseet-fyrkat/> <https://nordjyskemuseer.dk/fem-borge-fem-oplevelser/>

12.30: Frokost i cafeen på Fyrkat Møllegaard. Prisen for dagen dækker 3 stk. smørrebrød + en sodavand eller øl til frokost.

13.15: Afgang til Kirke og Kloster i Mariager, hvor vi parkerer ved kirken.

14-15: Guidet rundvisning i Mariager Kirke og Mariager Kloster. Her skal vi bl.a. høre om samspillet med den hellige Birgitta i Vadstena i Sverige (født 1303 i Finsta, Sverige, død 1373 i Rom). Ved kirkelige handlinger, f.eks. et bryllup, aflyses rundvisning i Kirken. Om kirken og klosteret i Mariager er der mange informationer på: <https://www.mariager-kirke.dk/>

15.15: Kaffe og kage i Cafe Salt på havnen i Mariager. Parkering på havnen i Mariager. I Saltshoppen kan I købe mange forskellige kryddersalte. Saltcentret kan efterfølgende besøges for egen regning. Saltcentret er åbent til kl. 17.00. Se: <https://www.saltcenter.dk/>

Fyrkat Vikingegård består af ni rekonstruerede huse, som tilsammen udgør en stormandsgård, som den kan have set ud i landsbyen Vorbasse vest for Vejle omkring år 980 – samtidig med Harald Blåtand byggede sine fem ringborge. Billedet er leveret af Nordjyske Museer. Fotografen er Tina's Foto Klejtrup.

Jakob Ljørring Pedersen, som man ofte kan møde som vikingen på Fyrkat, leger vikingeleg med et par børn. Billedet er leveret af Nordjyske Museer. Fotografen er Lars Horn, Baghuset.

At dømme efter kødstykkerne på fadet en herlig vikingeret ved at blive tilberedt. Billedet er leveret af Nordjyske Museer. Foto: Kjetil Løite Vesterbro fotograferne.

Smeden i arbejde på Fyrkat Vikingegaard, hvor han på ambolten smeder det glødende jern, der netop er taget ud af essen. Billedet er leveret af Nordjyske Museer. Foto: Kjetil Løite Vesterbro fotograferne.

En af Vikingegårdens håndværkere viser, hvordan, man slår mønt. Billedet er leveret af Nordjyske Museer. Foto: Kjetil Løite Vesterbro fotograferne.

Birgittinerordenen, der stiftede klosteret, er den sidste af middelalderens klosterordener, der opretter klostre i Danmark. Det sker i Maribo i 1418 og i Mariager i 1446.

Ordenens moderstiftelse, der fortsat er bevaret, ligger i byen Vadstena i Sverige.

Foto: Anette Olesen.

Mariager Kloster

Ved reformationen i 1536 ejede Mariager Kloster mere end 600 ejendomme.

Etableringen af Mariager Kloster foregik over en lang proces, men klosteret voksede til at have omkring 60 nonner og 25 præster i 1467. Levetiden for Mariager Kloster var dog relativt kort. Det blev lukket ved reformationen i 1536. Klostergodset blev overtaget af kongen, dog fik præster og nonner lov til at blive boende i Mariager indtil deres død.

Tekst på side 4 og 5 er især hentet fra hjemmesiden for Mariager Kirke: <https://www.mariager-kirke.dk/>
På hjemmesiden findes meget mere om kirken og klosteret.

'Den svage kvinde med de alvældige byrder', står ved indgangen til klosteret og ser på os med sit uransagelige blik. Denne Skulptur er skabt af billedhuggeren Niels Helledie (1927-2022).

Skulpturen var folkegaven til Mariagers beboere i år 2000.

Foto: Anette Olesen.

Biskop Stygge Krumpen, Børglum, blev gravsat i Mariager i 1551. Hans mumie lå i kirken, senere i krypten, men flyttet til denne fællesgrav engang i 1930erne. Foto: Anette Olesen.

'Den hellige rose', der ses her, blev ofte plantet ved klostre. Foto: Anette Olesen.

Mariager Kirke og Kloster er resterne af det middelalderlige birgittinerkloster, som blev etableret omkring 1446. Med reformationens indførelse 1536 blev klosteret nedlagt. På nær det hus, der i dag rummer Mariager Kirkes sognegård, nedrives bygningerne i 1700-tallet, mens den stærkt forfaldne kirke delvis nedrives og ombygges til den skikkelse, den har i dag. *Foto: Anette Olesen.*

Altartavlen i Mariager kirke er et bemalet træskærerarbejde skænket af Mariager-borgmesteren Hans Nielsen Drostrup og dennes svigersøn, Nikolaus Boberg, omkring 1650. Sognepræst Niels Kall i Als lod i 1694 altartavlen pryde og staffere for egen bekostning. *Foto: Anette Olesen.*

Orglet blev opstillet og færdigintoneret i foråret 2010. Orglet er tegnet i samarbejde mellem Bernard Aubertin og kirkens danske arkitekt. Læs: http://mariagerkirke.dk/musik/orgel_bernard.asp
Lyt til orglet, [klik her](#).
Foto: Anette Olesen.